

یاران روحانی با تقدیم تحیات امنع ابھی
بیت العدل اعظم الہی در پیام مورخ ۲۴ سپتامبر ۲۰۰۰ میفرمایند:
"به منظور دوام و بقای تمدن جهان، باید مسئولیت افروختن چراغ روح اطفال را به اتفاق بر عہدہ
بگیریم. کودکان نباید از پرتو تربیت اخلاقی محروم مانند."
در این برنامه سعی بر این است کہ در پرتو آثار مبارکہ و ہدایات بیت العدل اعظم الہی، بہ بررسی
اہمیت تربیت روحانی اطفال و نقش آن در تمدن الہی پردازیم.
با امید بہ این کہ ہر کدام از ما بتوانیم نقش مؤثری در حیات روحانی و انسانی اطفال ایفاء نمودہ
و آنان را افرادی مؤثر در ساخت تمدن پیش رو بدانیم و از کنار ہیچ طفلی بی تفاوت عبور نکنیم.

تأییداتان مدام

به منظور دوام و بقای تمدن جهان باید مسئولیت افروختن چراغ روح اطفال را به اتفاق بر عهده بگیریم.

پیام بیت العدل اعظم مورخ ۲۴ سپتامبر ۲۰۰۰

عنوان: تربیت اطفال و نقش آن در بنای مدنیت الهیه

قسمت روحانی

۱. مناجات شروع
۲. ذکر دسته جمعی (به انتخاب جمع)
۳. بیانات مبارکه حضرت بهاءالله
۴. بیانات مبارکه حضرت عبدالبها

قسمت اداری

۵. بیان مبارک حضرت ولی امرالله
۶. کودکان گرانبهاترین گنجینه اند
۷. خطابی به والدین
۸. کودکان نباید از پرتو تربیت اخلاقی محروم مانند
۹. حکایت
۱۰. طفل بهائی را نمی رسد که نازپرورده باشد
۱۱. شور و مشورت
۱۲. برنامه نوجوانان و نونهالان عزیز

قسمت اجتماعی

۱۳. انس و الفت
۱۴. مناجات خاتمه

۱- مناجات شروع

الها معبودا ملکا

حمد و ثنا سزاوار تو است چه که از مشتی تُراب، خَلَقَ را خَلَقَ فرمودی و گوهر بینش و دانش عطا نمودی. ای کریم، از تو میطلبیم آنچه را که سبب حیات ابدی و زندگی سَرمدیست ما را محروم ننما. وجود از جودت موجود او را از طراز عنایت منع مفرما و کلّ را به تجلیات انوار نیر توحید مُنور گردان. لَكَ الْأَمْرُ فِي الْمَبْدَأِ وَالْمَعَادِ وَلَكَ الْحُكْمُ يَا مَالِكَ الْإِجَادِ وَمَالِكَ الْعِبَادِ.

ادعیه حضرت محبوب ص ۳۲۸

۱۴- مناجات خاتمه

الها معبودا، این نهالیست تو غرس نمودی. از اَمطار سَحَابِ رَحْمَتِ، آبش ده. توئی آن کریمی که عصیان عالم تورا از کَرَم، منع نمود و از بدایعِ فَضْلَتِ، باز نداشت. توئی که جُودت، وجود را موجود فرمود و به افقِ اَعْلَى راه نمود. عبادت را از صراطِ مُسْتَقِیْمَتِ، منع مفرما. توئی قادر و توانا.

ادعیه حضرت محبوب ص ۳۶۸

۳-بیانات مبارکه حضرت بهاءالله

"باید اول هر امری، آخر آن ملاحظه شود و از علوم و فنون آنچه سبب منفعت و ترقی و ارتفاع مقام انسان است، اطفال به آن مشغول گردند. تا رائحه فساد از عالم قطع شود و کل به همت اولیای دولت و ملت، در مهد امن و آمان، مُستریح مشاهده شوند."

مجموعه آثار مبارکه درباره تربیت بهائی ص ۱۳

و دریانی دیگر میفرمایند:

"انسان، طلسم اعظم است و لکن عدم تربیت او را از آنچه با اوست، محروم نموده. به یک کلمه خلق فرمود، به کلمه آخری به مقام تعلیم، هدایت نمود و به کلمه دیگر مراتب و مقاماتش را حفظ فرمود."

حضرت موجود میفرماید:

انسان را بمتابه معدن که دارای احجار کریمه است مشاهده نما. به تربیت، جواهر آن به عرصه شهود آید و عالم انسانی از آن مُنتفع گردد...."

دریای دانش ص ۱۲

۸-کودکان نباید از پرتو تربیت اخلاقی محروم مانند

به منظور دوام و بقای تمدن جهان باید مسئولیت افروختن چراغ روح اطفال را به اتفاق بر عهده بگیریم. کودکان نباید از پرتو تربیت اخلاقی محروم مانند؛ به ویژه دختران که منتقل کننده ی ارزشها به نسلهای آینده اند و شک نیست که زنان تحصیل کرده از مهمترین عوامل استقرار صلح جهانی محسوب میشوند.

۲۴ سپتامبر ۲۰۰۰

۴- بیانات مبارکه حضرت عبدالبهاء

"حضرت بهاء الله اعلان فرمودند که چون جهل و نادانی و فقدان تربیت و دانائی، علت انفعال و جدائی بین افراد انسانی است، لذا باید کل به کسب علم و تربیت موفق گردند تا با حصول این منظور، عدم تفاهم بین افراد بشر، زائل شود و وحدت نوع انسان، چهره گشاید."

مجموعه آثار مبارکه درباره تربیت بهائی ص ۱۱۰

در بیانی دیگر میفرمایند:

"تعلیم اطفال و پرورش کودکان، اعظم مناقب عالم انسان و جاذب الطاف و عنایت حضرت رحمان. زیرا اُس اساس فضائل عالم انسانیست و سبب تدرج به اوج عزت جاودانی. چون طفل در کودکی تربیت شود، مانند نهال در جوئیاری علم و دانش، به عنایت باغبان گلشن احدیت از زلال معانی بنوشد و البته، پرتو شمس حقیقت گیرد و به شعاع و حرارتش در گلشن وجود، طراوت و لطافت بی نهایت یابد. پس ادیب باید طبیب باشد، یعنی اطفال را تعلیم دهد و اخلاق را تعدیل نماید. علم و دانش آموزد و به خلق و خوی ربّانی، پرورش دهد. طبیب اخلاق باشد تا ابناء آفاق را، از علل و امراض روحانی، معالجه نماید. اگر در این مورد عظیم همت جلیله مبذول شود، عالم انسانی زینت دیگر یابد و نورانیت دیگر، حاصل نماید. جهان ظلمانی نورانی شود و عالم امکانی، بهشت جاودانی گردد. حتی دیوان، فرشتگان شوند و گرگان، شبان اغنام گردند و کلاب، غزالان بر وحدت شوند و درندگان، چرندگان شوند و مرغان تیز چنگ، خوش نغمه و آهنگ گردند. زیرا حقیقت انسانیّه خطّ فاصل بین الظلّ و النور و مجمع البحرین و نهایت قوس نزول است. لهذا استعداد جمیع مراتب دارد، به تربیت اکتساب فضائل کند و از عدم تربیت، در اسفل درجات نقائص ماند.

هر طفلی ممکنست که سبب نورانیت عالم گردد و یا سبب ظلمانیت آفاق شود لهذا باید مسئله تربیت را بسیار مهمّ شمرد و اطفال را از کودکی از پستان محبت الله شیر داد و در آغوش معرفت الله تربیت نمود تا نورانی گردند، رحمانی شوند، علم و دانش آموزند و خلق و خوی فرشتگان یابند.

منتخباتی از مکاتیب حضرت عبدالبهاء - جلد ۱ ص ۱۲

۵- بیان مبارک حضرت ولی امرالله

اطفالی که در دامن تعالیم عالمگیر حضرت بهاءالله تربیت یابند فی الحقیقه فصل جدیدی از اجتماع را تشکیل خواهند داد. هیکل مبارک را امید چنان است که این افراد جوان خود را برای وظیفه بزرگی که در مستقبل ایام با آن مواجه خواهند گردید مستعد و آماده نمایند و آن مساعدت به تجدید بنای عالم با الهام و تائید از تعلیمات و اوامر مقدسه بهائی است.

مجموعه آثار مبارکه درباره تربیت بهائی دارالتحقیق ص ۱۰۶

۶- کودکان گرانبهاترین گنجینه اند

در دارایی یک جامعه، کودکان گرانبهاترین گنجینه اند؛ زیرا اطفال، امید و ضامن آینده اند. کودکان حامل بذرهایی هستند که خصوصیات جامعه فردا را در بردارد؛ خصوصیات که بیشتر در اثر رفتار بزرگسالان یا در اثر قُصُور و کوتاهی های آنان شکل می پذیرد. کودکان اماناتی هستند که هر جامعه ای که آنها را نادیده گیرد، نمیتواند از کیفر چنین غفلتی در امان بماند. محبت همه جانبه به اطفال، نحوه رفتاری که با آنان داریم، کیفیت توجهی که به آنها مبذول میکنیم، طرز سلوک و رفتار بزرگسالان نسبت به کودکان، همه عبارت از جنبه های حیاتی طرز توجه و تلقی مورد لزوم است. محبت، لازمه اش انضباط است و شهامت این که کودکان را به سختی عادت دهیم؛ نه اینکه اطفال را به هوی و هوس خود واگذاریم تا کاملاً خودرو بار آیند. باید محیطی به وجود آورد که اطفال احساس کنند به جامعه تعلق دارند و در اهداف و مقاصد جامعه شریک و سهم گردند. باید با محبت و پافشاری اطفال را راهنمایی نمود تا مطابق اصول و موازین امری زندگی کنند و امر بهائی را فراگیرند و آن را به نحوی که با شرایط آنان سازگار باشد تبلیغ نمایند.

رضوان ۲۰۰۰

۷- خطابی به والدین

حال مایلم چند کلمه ای به پدران و مادران که مسئولیت اولیه پرورش اطفال را بر عهده دارند خطاب نمایم. از آنها می‌خواهیم که به تربیت روحانی اطفالشان، توجه مداوم مبذول دارند. برخی از والدین تصور میکنند که این وظیفه منحصراً بر عهده جامعه است. برخی دیگر عقیده دارند که برای حفظ استقلال اطفال در تحری حقیقت، نباید امر بهائی را به آنها تعلیم داد. بعضی دیگر از والدین برای تعهد چنین وظیفه ای، احساس عدم لیاقت مینمایند. هیچیک از اینها صحیح نیست. حضرت عبدالبهاء فرموده اند که «بر پدر و مادر فرض عین است که دختر و پسر را به نهایت همت تعلیم و تربیت نمایند.» و اضافه فرموده اند که «اگر در این خصوص قصور کنند در نزد رب غیور مأخوذ و مذموم و مدحورند.» صرف نظر از میزان تحصیلات، پدر و مادر در موقعیت حساسی برای تربیت و شکل دادن به رشد روحانی اطفال خود قرار دارند و هرگز نباید توانایی خود را برای تربیت اخلاقی اطفالشان، نارسا انگارند. زیرا محیطی که در اثر عشق به خداوند، کوشش برای اجرای احکام، روحیه ی خدمت به امر الهی، عدم تعصب خشک ((fanaticism، و آزادی از تأثیرات مخرب غیبت کردن، در خانواده بوجود می‌آورند، تأثیر قطعی در پرورش اطفال دارد. هر پدر و مادری که به جمال مبارک مؤمن و معتقد است، مسئولیت آن را دارد که به گونه ای سلوک و رفتار نماید که خود به خود اطاعت از والدین را ایجاد کند. زیرا تعالیم امر بهائی برای اطاعت از والدین ارزشی بسیار قائل است. البته علاوه بر کوشش هایی که در خانواده میشود، پدران و مادران باید از کلاسهایی که برای تربیت اطفال در جامعه تشکیل میشود، پشتیبانی کنند. همچنین باید به خاطر داشت که اطفال در دنیایی زندگانی می کنند که از طریق تجربه مستقیم مخاطراتی که قبلاً متذکر شدیم و یا حقایق تلخی که از طریق رسانه های غیر قابل اجتناب گروهی، پخش میشود، آنها را از واقعیاتی ناگوار مطلع می‌سازد. بنابراین بسیار از اطفال اجباراً به بلوغ زودرس میرسند و در بین آنها اطفالی هستند که در جستجوی موازین و نظامی هستند که زندگی آنها را هدایت کند. اطفال بهائی باید در برابر این وضع تیره و تاریک جامعه رویه اضمحلال، همچون علائمی از آینده بهتر، بدرخشند.

۹- حکایت

روزی در اسکندریه حضرت عبدالبهاء راجع به تعلیم و تربیت و وظیفهٔ مادران در قبال فرزندان خود بیاناتی می فرمودند که مضمونش اینست که پدران و مخصوصاً مادران باید همیشه در فکر آن باشند که چگونه بهتر می توان اولاد را تربیت کرد نه آنکه چطور آنها را نوازش کرد و یا آنقدر کودکان را در آغوش کشید و از تربیت آنها غافل ماند که فاسد شوند... از اوان کودکی مادران باید به اطفال خود محبت به خداوند و محبت به نوع بشر را تعلیم دهند. بعضی از مادران نسبت به اطفال خود محبت های عجیب و غیر قابل توضیحی دارند که می شود آن را محبت معکوس نامید... بعد هیکل مبارک داستانی به این مضمون بیان فرمودند: هنگامی که جمال مبارک در عکا تشریف داشتند پسریکی از احبا را به یک نجار آلمانی سپردند بعد از یک ماه مادرش به حضور حضرت بهاءالله رفت و ناله و زاری آغاز کرد و پسرش را می خواست. می گفت جای پسرش خوب نیست و نجار دینش را لعن می کند. حضرت بهاءالله فرمودند که با آقا مشورت کند هر چه ایشان فرمودند انجام دهد. او به نزد حضرت عبدالبهاء رفت و داستانش را عرض کرد. فرمودند آلمانی ها هیچ وقت کسی را لعن نمی کنند و آنها به این چیزها عادت ندارند. آن مادر رفت و یک ماه دیگر بازگشت و این دفعه، بهانه آورد که پسرش را مجبور کرده یک بار گندم را به دوش بکشد. حضرت عبدالبهاء به او فرمودند اگر نجار چنین چیزی را دستور داده تمرینی برای منظم شدن پسرش بوده و هیکل مبارک او را راضی کردند و مرخص شد... چند ماه گذشت و دوباره مادر با گله و شکایت های تازه به حضور مبارک بازگشت و اصرار داشت که پسرش را از نزد نجار بیرون آورد زیرا می گفت او نور دیدهٔ من است ولی حضرت عبدالبهاء که دیدند مادر آن همه خودخواه است فرمودند تا دورهٔ شاگردی او به آخر نرسد نمی توانند او را بیرون بیاورند. بالاخره مادر تسلیم شد و بعد از هشت ماه که خوب کار یاد گرفت استادش را ترک کرد و مادرش به وجود او افتخار می کرد زیرا پسرش همه کارها را آموخته بود. بعد فرمودند: پس در این صورت مادرها نباید راجع به نفع خودشان فکر کنند بلکه ترقی بچه های خود را بخواهند. تمدن فردای بشر مدیون تربیت اطفال امروز است.

داستان های کوتاه از حیات حضرت عبدالبهاء، ص ۹۶

۱۰- طفل بهائی را نمی رسد که نازپرورده باشد

کودکان را چنان بار آورند که تندرست و برومند و توانا باشند. علی‌الخصوص طاقت تحمل مشقت بیابند و به زحمت و مرارت خوی بگیرند. طفل بهایی را چه دختر و چه پسر نمی رسد که نازپرورده و خوش خورده و تن آسان و زود شکن باشند. زیرا که کار او پیمودن راهها، سردر آوردن از جنگل‌ها، فرار رفتن به کوه‌ها و گذشتن از دریاهاست. قصد او شکستن بند تعصب، گشودن کمند عداوت، آزاد کردن بردگان خرافات، آب ریختن بر آتش جهانسوز جانگداز جنگ، به هم پیوستن نوع بشر از هر دین و هر رنگ و هر نژاد و هر کشور است. کاری به این دشواری از مردان و زنان تن پرور خوش گذران ساخته نیست.

برگرفته از جزوه تربیت در آئین بهایی - علی مراد داودی / طهران: ۱۹ اردیبهشت ۱۳۵۱

۱۱- شور و مشورت

بیت العدل اعظم میفرماید:

تجربیات عالم بهایی از سال ۱۹۹۶ ... نشان میدهد که یکی از مؤثرترین فعالیتها در فرایند جامعه سازی، تشکیل کلاسهای منظم برای کودکان در سطح محله به اهتمام دوستان تعلیم دیده در دوره های موسسه آموزشی میباشد. (۲۰۱۱ در جواب سوالات یکی از احبای ایران)

به نظر شما کلاسهای اطفال چه نقشی در ساخت مدنیت الهیه دارد؟

سهم هر یک از ما در تشکیل و توسعه این کلاسها چیست؟